

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 19. april 2016
Enhed: Psykiatri og Lægemiddel-
politik
Sagsbeh.: DEPMSOT
Sagsnr.: 1604332
Dok. nr.: 67003

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 22. marts 2016 stillet følgende spørgsmål nr. 437 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Liselott Blixt (DF).

Spørgsmål nr. 437:

”Vil ministeren sende udvalget en oversigt over udviklingen i praktiserende lægers udskrivning af antidepressiv medicin til børn de seneste 15 år fordelt på hver af de 5 regioner?”

Svar:

Der er til brug for min besvarelse af spørgsmålet indhentet bidrag fra Sundhedsdatastyrelsen (SDS), der oplyser følgende, som jeg kan henholde mig til:

”SDS er ansvarlig for Lægemiddelstatistikregisteret, som indeholder al salg af medicin i Danmark. SDS kan opgøre medicin solgt på recept på type af udskrivende læge og alder på person, der har modtaget medicinen. Udskrivning af medicin, der ikke efterfølgende indløses, indgår ikke i Lægemiddelstatistikregisteret. Udskrivning af medicin kan både være opstart af medicin (første recept) og videreførelse af medicinsk behandling oprindelige opstartet af andre læger. SDS har til besvarelse af dette spørgsmål afgrænset til at se på opstart af medicinsk behandling. Da regionerne blev dannet i 2007 har SDS yderligere valgt at afgrænse undersøgelsesperioden til 2007 til 2015.

SDS har ud fra Lægemiddelstatistikregistret og Yderregistret set på hovedspecialet på læger, der udskriver første recept¹ på antidepressiv medicin hos børn i alderen 0-17 år i perioden 2009-2015. Tabel 1 viser den regionsfordelte udvikling i antallet og andelen af børn med første recept udskrevet af alment praktiserende læger.

Tabel 1: Regionsfordelt udvikling i antallet og andelen i pct. af børn under 18 år med første recept udskrevet af alment praktiserende læge. Andelen er beregnet i forhold til samlede antal børn med første recept på antidepressive lægemidler i regionen i det pågældende år.

År	Speciale	Region									
		Hovedstaden		Midtjylland		Nordjylland		Sjælland		Syddanmark	
		Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
2007	Almentlæger	181	33,5	351	52,2	165	58,5	142	39,4	289	50
	Andre lægetyper	359	66,5	322	47,8	117	41,5	218	60,6	289	50
2008	Almentlæger	229	36,5	408	54,5	166	55,7	191	42,7	315	52,4
	Andre lægetyper	399	63,5	340	45,5	132	44,3	256	57,3	286	47,6
2009	Almentlæger	240	34,9	480	59,7	173	56,2	189	37,2	327	47,9
	Andre lægetyper	448	65,1	324	40,3	135	43,8	319	62,8	355	52,1

¹ Børnene har aldrig tidligere haft nogle receptindløsninger på antidepressive lægemidler før.

2010	Almenlæger	292	38,6	571	63,5	211	58,9	285	47	394	51,5
	Andre lægetyper	464	61,4	328	36,5	147	41,1	322	53	371	48,5
2011	Almenlæger	236	34,7	352	55,5	156	61,4	146	32,7	279	46,3
	Andre lægetyper	444	65,3	282	44,5	98	38,6	301	67,3	324	53,7
2012	Almenlæger	151	24,5	313	49,1	117	48,5	137	31,6	204	38
	Andre lægetyper	466	75,5	324	50,9	124	51,5	297	68,6	333	62
2013	Almenlæger	125	22,6	210	43,4	87	42,6	84	22	131	32,9
	Andre lægetyper	427	77,4	275	56,8	117	57,4	297	78	267	67,1
2014	Almenlæger	74	16,3	158	34,3	52	29,7	75	24,4	94	24,9
	Andre lægetyper	379	83,7	303	65,7	123	70,3	233	75,6	284	75,1
2015	Almenlæger	66	12,1	112	28,6	35	18,6	32	10,7	61	19,2
	Andre lægetyper	479	87,9	280	71,4	153	81,4	267	89,3	256	80,8

Kilde: Lægemedelstatistikregistret.

Det skal bemærkes, at SDS ikke kan se, om den udskrivende alment praktiserende læge forud for receptindløsningen har konfereret opstart af behandling med en speciallæge i børne- og ungdomspsykiatri, ligesom det heller ikke vides, om børnene på noget tidspunkt har fået en diagnose for en psykiatrisk lidelse fra sygehuset. Sundhedsstyrelsen indskærpede i 2011 reglerne, så både opstart- og vedligeholdelsesbehandlingen hos børn og unge i alderen 0-17 år med psykiske lidelser nu skal varetages af en speciallæge i børne- og ungdomspsykiatri² (Sundhedsstyrelsens vejledning om behandling af børn med antidepressive lægemidler). Dette initiativ kom efter diskussioner omkring effekten og bivirkninger af antidepressive lægemidler hos børn og unge. SDS har i **'Medicinforbrug-Indblik'** set nærmere på hvem, der i 2015 udskriver første recept hos børn med og uden en diagnose for en psykiatrisk lidelse (F-diagnose). Dette er dog i rapporten ikke fordelt på regioner (Forsat fald i antal af børn og unge i behandling med antidepressiv medicin. Sundhedsdatastyrelsen, 2016)).

SDS vil ligeledes gøre opmærksom på, at der tidligere er set eksempler på at apotekerne har tilknyttet stamlæger til borgeren dvs. der er indtastet et ydernummer i apotekets receptursystem på forhånd, formentlig på den praktiserende læge. Hvis apotekets personale ikke manuelt ændrer ydernummeret ved ekspeditionen af papirrecepter, såfremt ydernummeret afviger fra det indtastede, vil den udskrivende læge i Lægemedelstatistikregistret ikke stemme overens med den læge, der 'reelt' har udskrevet recepten. Dette gælder for recepter, der ikke er udskrevet elektronisk. For elektroniske recepter ændres ydernummeret automatisk. I dag udskrives ca. 90 % recepter elektronisk, men for nogle år tilbage var dette ikke tilfældet, hvorfor dette bør have betydning, når udviklingen i de praktiserende lægers udskrivning af antidepressive lægemidler til børn følges bagud i tid.

Til allersidst skal det bemærkes, at der er tale om 1.743 børn, der opstartes i medicinsk behandling med antidepressiva i 2015. Når antallet af disse fordeles på de fem regioner, er der tale om små tal, hvorfor en lille ændring i absolutte tal forårsager en stor procentvis ændring. Region Midtjylland ses at have en højere andel af praktiserende læger, der udskriver første recept. Dette kan til dels forklares ved, at der er tale om forholdsvis små tal, men der kan være andre forklaringer til dette, som dog ikke vil kunne belyses alene ud fra Lægemedelstatistikregistret.

Afgrænsning og kommentarer til metode:

SDS har vurderet, at udviklingen i de praktiserende lægers udskrivning af antidepressive lægemidler til børn bedst vil kunne belyses ved at se nærmere på første recept, dvs. den læge, der opstarter den medicinske behandling. Den udskrivende læge på

² I akutte tilfælde kan andre læger end speciallæger i børne- og ungdomspsykiatri starte behandlingen. Dette må dog kun ske efter konference med en speciallæge i børne- eller ungdomspsykiatri. Lægen skal samtidig henvise barnet eller den unge til en vurdering af en speciallæge i børne- og ungdomspsykiatri.

vedligeholdelsesbehandling er ikke inkluderet. Information om hvilket hovedspeciale, der er tilknyttet ydernummeret er indhentet fra Yderregistret.

Antidepressiv medicin er i opgørelsen afgrænset som lægemidler i ATC-gruppen N06A (undtagen bupropion (N06AX12)), og alder er tildelt ud fra den pågældendes alder ved første ekspedition af antidepressiv medicin i et givent år. I spørgsmålet ønskes den regionale udvikling belyst fra 2000 og frem; dette har imidlertid ikke været muligt, da ændringen i den regionale struktur først trådte i kraft 1. januar 2007. Regionen er borgerens bopælsregion, men der kan dog være nogle uden en bopælsregion tilkøbt. Der er tale om højst 2 børn pr. år for enkelte år, og disse indgår ikke i tabel 1."

Jeg har endvidere forelagt tallene for Sundhedsstyrelsen, som bemærker følgende:

"Sundhedsstyrelsen er meget tilfreds med, at der har været et massivt fald i antallet af 1. recepter udskrevet af egen læge.

4 regioner ligger på mellem 10-20 % og Region Midtjylland ligger lidt højere på 28 %. Sundhedsstyrelsen kan ikke med sikkerhed sige hvorpå forskellen beror, men Sundhedsstyrelsen kan oplyse at Region Midtjylland i de senere år ved lange ventetider har haft en praksis med, at praktiserende læger kunne ringe og konferere deres patienter med en speciallæge i psykiatri på Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter, Risikov og evt. udskrive medicin, hvis speciallægen anbefalede det. Den praksis anvendes også i andre regioner og derfor er tallene for, hvor mange alment praktiserende læger der udskriver 1. recept ikke ensbetydende med at børnene ikke er konfereret med en Børne- og Ungdomspsykiatrisk psykiater.

Derudover kan Sundhedsstyrelsen bemærke, at der også kan være tale om, at børn og unge starter en medicinering under indlæggelse og når så egen læge fortsætter medicinering efter udskrivelsen, vil det fremstå som 1. recept, på trods af at barnet er vurderet af børne- og ungdomspsykiatrien."

Med venlig hilsen

Sophie Løhde / Marie Simone Ottesen